

# Besztercebánya

## A történelem nyomai

### A KÖZELI UTCÁCSKÁKBAN ELBÚJTATVA...

**16 Skuteczky Döme villája** neoreneszánsz stílusban épült a 19. század végén. A 19. és 20. századi közép-európai realista festészet egyik legjelentősebb képviselője, Skuteczky Döme műveit mutatja be. [www.ssgbb.sk](http://www.ssgbb.sk)

**17 A Szlovák Nemzeti Felkelés emlékműve** – Architektonikus szempontból különös kinézetű, impozáns épület, melyet 1969-ben fejeztek be. A Szlovák Nemzeti Felkelés Múzeuma található benne. Az emlékmű udvarán elhelyezett 2. világháborús haditechnika kiállítása és a katonai repülőgép szintén érdeklődésre tart számot. [www.muzeumsnp.sk](http://www.muzeumsnp.sk)

**18 Megyeháza** – A nagyszabású épület két eredeti reneszánsz ház összevonásával és barokk átépítésével keletkezett a 18. század második felében. A múltban Zólyom megye székhelye volt, ma az Állami Tudományos Könyvtárnak és az Irodalmi és Zenei Múzeumnak ad otthont. [www.svkbb.eu](http://www.svkbb.eu)

**19 A Szent Erzsébet-templomot** 1303-ban emelték, a beteg és magatehetetlen bányászok városi kórházának részét képezte. Több felújításon esett keresztül, és 1877-ben neogótikus stílusban építették át és bővítették ki. Szent Erzsébet oltárképe Jozef Murgaš /1864-1929/ műve, aki nem csupán római-katolikus pap volt, hanem feltaláló és a rádiotelegráfia úttörője is.

**20 A Bethlen-ház** nevezetessége, hogy 1620-ban itt ülésezett az a magyar országgyűlés, mely Bethlen Gábor erdélyi fejedelmet magyar királlyá kiáltotta ki. Az épület ma a Közép-szlovákiai Galéria otthona, mely rendszeresen ad teret főleg modern és kortárs képzőművészeti tárlatoknak. [www.ssgbb.sk](http://www.ssgbb.sk)



### Besztercebányai információs központ

SNP tér 1. Besztercebánya - a Városháza épülete  
telefonos információ: +421 48 415 50 85, +421 907 846 555

[ic@banskabystrica.sk](mailto:ic@banskabystrica.sk), [www.icbb.sk](http://www.icbb.sk)

„Nyelvi és stílusztikai korrektúra nélküli szöveg.”

visit  
BANSKÁ BYSTRICA



16 SKUTECKZY DÖME VILLÁJA



17 A SZLOVÁK NEMZETI FELKELÉS EMLÉKMŰE



18 MEGYEHÁZA



20 BETHLEN-HÁZ



SNP TÉR

### Tudnivalók Besztercebányáról:

A Garam folyó két partján elterülő Besztercebánya területe az ókortól folyamatosan lakott volt. Már Beszterce szláv település lakosai is felszíni ércbányászattal foglalkoztak. Ásványi gazdagságának köszönhetően a település olyan jelentőséget vált, hogy 1255-ben IV. Béla magyar király számos kiváltságot adományozott neki, és városi rangra emelte. A város fénykora a 15. és 16. századra esik, ekkor működött itt a Thurzó és Fugger család sikeres rézbányászati társasága. A város újkori történelmének egyik mérföldköve a Szlovák Nemzeti Felkelés 1944-ben, amikor Besztercebánya az antifasiszta ellenállás központjává vált.

### Tipp:

#### Besztercebányai városnézés idegenvezetővel

Besztercebányai információs központ, SNP tér 1. Besztercebánya  
+421 48 415 5085  
+421 907 846 555, [www.icbb.sk](http://www.icbb.sk)  
[ic@banskabystrica.sk](mailto:ic@banskabystrica.sk)

### A SZLOVÁK NEMZETI FELKELÉS TERE (SNP TÉR) NEVEZETESSÉGEI

1 A 16. századból származó óratorony a tér felső részén található. A torony 20 méter magas kilátójából csodálatos panoráma nyílik a környező hegyvonulatokra, a terre és a közeli utcákra. A toronyba, mely 68 cm-es dőlésszöge miatt rászolgált a „ferde” jelzőre, 101 lépcsőfokon keresztül lehet feljutni.

2 A sokszögű alapzaton álló Mária-oszlop 1719-ben épült, a pestisjárvány elmúlásáért kifejezett hála jeleként. Az alapzaton Szűz Mária 245 cm magas szobra áll, melynek alkotója ismeretlen.

3 A fekete obeliszk 1945-ből származik. A II. világháborúban, Besztercebánya felszabadításakor elesett szovjet és román katonák emlékére emelték.

4 Az egyedi kinézetű, kőből épült szökőkút a nyári időszakban nemcsak kellemes felfrissülést nyújt, hanem zenei örömmel is kecsegtet.



5 BARBAKAN



6 SZŰZ MÁRIA MENNYBEMENETELÉK-TEMPLOM



7 MÁTYÁS KIRÁLY HÁZA



4 SZÖKŐKÚT

### A VÁRNEGYED KÖZÉPKORI GYÖNGYSZEME

5 **Barbakán** – A mesterségesen kialakított vizesárok fölött ívelő, várnegyedbe vezető bejáratot 1512-ben építették, és a város tornyát vette körül. Természetesen jelenleg stílusos kávézó és vendéglő üzemel.

6 **A Szűz Mária mennybemenetelének szentelt templom** a 13. századból származik, és a város legrégebbi épülete. A gótikus művészet remekei közül itt látható a lőcsei Pál mester műhelyéből származó oltár Szent Borbála kápolnájában, és a Jézust az Olajfák hegyén megjelenítő szoborcsoport a templom déli homlokzatán.

7 **Mátyás király háza** a 15. századból különleges elhelyezkedése miatt is érdekes: beékelődik a szomszédos Bányászbástyába. A ház homlokzatán található Hunyadi Mátyás címere. Az épületben jelenleg a Közép-szlovákiai Múzeum székel. [www.stredoslovenskemuzeum.sk](http://www.stredoslovenskemuzeum.sk)

8 **A Praetorium épületét** az 1500-as években emelték, és a városvezetés székhelye volt. Jelenleg a Közép-szlovákiai Galéria egyik kiállítóterme. [www.ssgbb.sk](http://www.ssgbb.sk)

### A BESZTERCEBÁNYAI VÁSÁRTÉREN

9 **Xavéri Szent Ferenc temploma** a 18. század elejéről származik, és már kétszáz éve szolgálja a besztercebányai püspök székesegyházaként. A katedrális alakja a római II. Gesu jezsuita templomot mintázza. Teljeskörű felújítására 2001-ben került sor.

10 **A városháza épülete** a 15. században keletkezett két különálló gótikus ház összevonásával, és csaknem 250 éven át a városi tanács székhelye volt. Számos értéke maradt fenn: a csodálatos



9 XAVÉRI SZENT FERENC TEMPLOMA



10 VÁROSHÁZA



11 THURZÓ-HÁZ



13 BENICZKY-HÁZ

neobarokk csillár, az eredeti ajtó 1698-as bevéséssel dátummal, az értékes freskók és boltívek. Jelenleg itt található a város információs központja. [www.icbb.sk](http://www.icbb.sk)

11 **A Thurzó-ház** a múltban a Thurzó és Fugger család kereskedelmi társaságának központja volt, jellegzetes a reneszánsz sgraffito homlokzata és ún. „zöld terme”, melyet értékes freskók díszítenek. Jelenleg a Közép-Szlovákiai Múzeum egyik kiállítóhelye. [www.stredoslovenskemuzeum.sk](http://www.stredoslovenskemuzeum.sk)

12 **Kammerhof** – A bányászakmára valamikori házában szállt meg besztercebányai otteltekör Mátyás király a 15. század folyamán, valamint Mária Terézia fiai, amikor 1764-ben meglátogatták a várost. Az épületet 1913-ban asszanálták, és felépítették a mostani objektumot a Szlovák Köztársaság Erdő állami vállalat igazgatósága számára.

13 **Beniczky Tamás háza** nyílt arkádjaival, kőoszlopokon nyugvó, szőlővel futtatott boltíveivel hívja fel magára a figyelmet. Későbbi tulajdonosa, Szentiványi László elhelyeztette a kapu fölött családi címert, melyen korhű öltözötű bányászok láthatók.

14 **Püspöki palota** – A reprezentatív barokk, ill. klasszicista stílusú püspöki rezidenciát és ennek udvarát az 1783-as tűzvész után az első besztercebányai püspök, Berchtholdt Ferenc újjáépítette.

15 A 17. század elejéről származó Ebner-ház legjellemzőbb eleme a kiugró ablakfülke, melyet a szepesolasziból származó szobrász, Joannes Weinhardt készített el. Az ablakpárkány alatti figurális domborművek ószövetségi és antik jeleneteket ábrázolnak.